

Tallinna POLÜTEHNIK

Tallinna Polütehnilise Instituudi parteibüroo, direktiooni, ELKNU komitee ja ametiühingukomitee häälekandja

nr. 15 (158) ESMASPÄEVAL, 22. novembril 1954. a. VI aastakäik

Rahvusvaheline Üliõpilaspäev

17. novembril 1939. a. teostasid fašisti verise terroriakti tšehoslovakkia kangelaslike üliõpilaste kallal. Seda noorte patriootide ukkämpspäeva mähistavad nüüd kogu maailma üliõpilased Rahvusvahelise üliõpilaspäevana.

Teise maailmasõja veristel aastatel kasvas kogu maailma demokraatlike üliõpilashulkade vahel tihedalt seitsimehelik side. Maailma esirindlikud üliõpilased mõistsid hävitavalt hukka fašismi inimaeuiku olemuse ja selle peamise tsentri, hitlerliku Saksamaa övvelikku anastuspoliitika. Relvaga käes asusid anastatud maade üliõpilased oma rahvusliku sõltumatuse, oma jalgeallatallaavate iguste kaitsele.

Pärast fašistliku Saksamaa ja imperialistliku Jaapani lõplikku surustamist ei nõrgenenud sõjapäevil loodud sidemed, vaid vastupidiski — maailma esirindlike maade üliõpilased asusid nende tugevdamisele. 1946. a. augustis toimus Prahast esimene ülemaailmne üliõpilaste kongress, kus asutati Rahvusvaheline Üliõpilaste Liit, ellesse liitu astusid 38 maa üliõpilased. Liidu põhikiri kinnitati 17. augustil 1946. a.

Rahvusvahelise Üliõpilaste Liidu peamisteks ülesanneteks, nagu n märgitud ka liidu põhikirjas, on võitlus püsiva rahu eest rahvaste vahel, võitlus rahvusliku sõltumatuse kindla tagamise ja demokraatliku, igale noorele kättesaadava hariduse eest. Liidu tööd edendatakse igal aastal ikka rohkem ja rohkem erinevate maade üliõpilaste ühisühtluse teel. 27. augustil 1950. a., mil toimus Prahast II ülemaailmne üliõpilaste kongress, haaras Rahvusvahelise Üliõpilaste Liidu üle viie miljoni ulatuv liikmeskond juba 73 maa üliõpilasi.

Rahvusvaheline Üliõpilaste Liit organiseerib mitmesuguseid ühiseid, mis omavad tähtsat kohta vastastikkuse mõistmise ja sõbraliku ühtumise loomisel mitmesuguste maade üliõpilaste vahel. Nii on muutunud traditsiooniliseks igaaastased suvised ja talvised sportlikud üliõpilasmängud, üht eriala õppivate üliõpilaste ülemaailmset kokkutulekut jt. solidaarsust ja ühtsustunnet kasvatavad ühised.

Aktiivselt võtavad Rahvusvahelise Üliõpilaste Liidu tööst osa a Nõukogudema üliõpilased. Pole möödunud ühtki liidu poolt orraldatud üritust, mille õnnestumisele poleks kaasa aidanud meie üliõpilaste kõrge haridus, omandavad noored.

Käesoleval aastal tähistasid üliõpilased Nõukogude Liidus Rahvusvahelise Üliõpilaspäeva uute suurte ülesannete lahendamise olusorras. NSVL Ministrite Nõukogu ja NLKP Keskkomitee seadis meile määrusega 30. augustist 1954. a. meie kõrgemate õppeasutuste ülesandeks: otsustavalt parandada kõrgema haridusega spetsialistide ettevalmistamist, nähes ette rea muudatusi kõrgemate õppeasutuste töös. Seoses sellega tuleb igal kõrgemal õppeasutusel, igal spetsialistide ettevalmistamise tegeleval õppejõul, igal üksikul üliõpilasel tõsiselt läbi kaaluda oma töö, et võimalikult paremini ära näha neid nõudeid, milliseid esitab meie kommunistlikesammuv arengajandus.

Kõrgemate õppeasutuste peab hoolitsema, et oleksid loodud kõik võimalused normaalseks ja tulemusrikkaks õppeaastaks, peab kindlasti üliõpilastele vajalikud vahendid õppe- ja teaduslikuks tööks, tagama eriteadlaste ettevalmistamise kõrgel teaduslikul ja teoloogilisel tasemel.

Õppejõududel tuleb erilist tähelepanu pöörata esitatavate loengute sisukusele. Loengute koostamisel tuleb lähtuda sellest, et ees annaksid üliõpilastele vastava distsiplini omandamisel maksimaalselt kasuliku ja selget materjali. Segaste, igavate ja väheakkuvate loengute esitajad tuleb juhtida õigele teele terava, eltsimeheliku kriitika abil kogu kollektiivi poolt.

Üliõpilasele ei piisa heaks eriteadlaseks saamisest mitte ainult õppimise teel, vaid kõrgemas koolis õpitavate aastate jooksul tuleb omandada ka oskused organisatsioonilises ja iseseisvas teaduslikus tegevuses.

Kõrgemate koolide ühiskondlikel organisatsioonidel tuleb senisest rohkem hoolitseda selle eest, et üliõpilased võtaksid massiliselt osa õppeasutuste ühiskondlikust elust.

Meil, maailma esirindliku maa üliõpilastel, on kohuseks olla meil töös eeskujuks kogu maailma õppivale noorsoole.

ELKNU TPI KOMITEES

Oma esimesel koosolekul jaotas ELKNU TPI algorganisatsiooni I konverentsi poolt vallatud uus komitee kohustused komitee liikete vahel järgmiselt:

Komitee sekretär: TOKK, ALBERT

Sekretäri asetäitjad:

GALINSKI, ERIK (meh. õppetöökoda) — poliitmassillise töö alal
NETSAEV, NIKOLAI (L-75) — organisatsioonilise töö alal

Komitee liikmed:

RAUDLA, LUULE (ME-33) — poliitmassillise töö alal
BLODO, IRINA (L-33) — organisatsioonilise töö alal
KOLDITS, JAAN (E-71) — õppetöö alal
MAINE, LEMBIT (E-71) — ajakirjanduse alal
KESKULA, VIKTOR (üldelektrotehnika kateeder) — ÜTU töö alal

SOBOLEV, VLADIMIR (E-75) — ühiselamute alal

UUDLA, AIGE (IM-11) — sporditöö alal

PÄRN, EVI (K-35) — arvestuse alal

JAKOVLEV, ANATOLI (MM-45) — šeflustöö alal

ELKNU TPI KOMITEE

Paljudki meie nooremate kursuste üliõpilased, eriti aga üliõpilased esimesel kursusel, seisavad küsimuse ees: kuidas toime tulla eelseisvate küllaltki tõsiste ülesannetega õppetöös? Püüdes sellele vastata lühidalt peab ütleva, et see on võimalik ainult püüdliku ja süstemaatilise tööga. Sellepärast on vaja maksimaalselt töötada, mitte raisata aega.

Asudes meie instituuti, mõtleb igauks meist siit lahkuda kord inseneri diplomiga taskus. Et aga selleni jõuda on vaja hoolikalt suhtuda oma õppeülesannetesse. Ma arvan, et igauks meist ka armastab oma kutseala, järelikult tuleb veelgi suurema hooliga suhtuda selle omandamisele.

Püüdes anda mõningaid meetodilisi näpunäiteid pean alustama sellest, et eelkõige on vaja korralikult osa võtta õppetööst, koigist loengutest, laboratoorsest tööst, harjutustundidest. On vaja tähelepanuga kuulata loenguid, neid korralikult konспектиidida. Nagu näitavad senised kogemused on ainult oma koostatud konspekt kõige hõlpsa mini kasutatavaks monograafiaks ja töö selle alusel kõige ratsionaalsemaks tööviisiks eksameiks valmistumisel. Loengumaterjalide konseptid tuleb aga veel samal päeval kodus iseseisvalt läbi töötada, täiendada neid kirjanduse alusel. Sellele tööle tuleks päevas pühendada mitte vähem kui 2—3 tundi. Selline loengumaterjali süstemaatiline läbitöötamine esmalt süvendab läbitöötatud õppematerjali, teiseks kergendab kontrollitöödeks, eriti aga eksameiks ettevalmistamist. Konseptideid on kasulikum võrdlemisi suuremale paberformaadile (A4). See võimaldab enam materjali üles märkida ja materjali läbitöötamisel haarab silm rohkem materjali korraga, mis võimaldab arenenuma silmamahtu korral ka materjali enam meelde jätta. Konspeteerimisel tuleb püüda ülesmärkida lõpetatud lausetega, mis sisaldavad kindla mõtte. Püüdi kõiki lauseid üles märkida võib ainult rea lausete alguste olemasolule konspektis. Konspeteerida tuleb püüda võimalikult korralikult, sest puhta ja korralikult kirjutatud konspekti läbitöötamine osutub palju

Üliõpilane E. Paalmann töötamas ehitusmaterjalide laboratooriumis.
E. Viljaranna foto

mugavamaks. Samuti on pealkirjade, valemite ja seaduste allakriipsutamise kasulik teostada materjali läbitöötamisel, mis võimaldab seda teha tunduvalt korralikumalt. Tähtsamate valemite ja seaduste väljakirjutamine lisalehtedele aitab neid kergemini meelde pidada.

Tähtsaks tuleb pidada täendava materjali läbitöötamist õpikutest, erialasest kirjandusest. Tihti jääb see hõlpsamini meelde kui loengumaterjal, sest selle omandamisel tuleb töötada rohkem, tuleb kasutada ka oma teadmisi, kuna aga loengutes on loodud vaid kõige põhilisem, mis on esitatud lühidate, esialgu lihtsatena näivate tõestustega. Selline iseseisv töö on üks põhilisemaid teadmiste omandamise vorme. Ilma tööta raamatuga ei saa meist kõrgeltkvalifitseeritud eriteadlast, kes oleksid võimelised arendama teadust ja tehnikat. Reeglina tuleb soovitada konspektis toodud mitmesuguste vajalike tõestuste, aga ka kirjanduses leiduvate küsimuste iseseisvat väljatoomist monograafia või õpiku abil.

Tuleb valmistuda ka ette laboratoorseks töödeks ja harjutustundideks, sest ainult siis on nad maksimaalselt kasutoovad ja täiesti mõistetavad. See asjaolu

aga aitab kindlasti kiiremini haarata õppeaine teoreetilist osa ja süvendab seda mälu.

Ma arvan, et erilist tähelepanu tuleb pöörata esimesel kursusel marksismi-leninismi aluste omandamisele. Omandada dialektiline ainekäsitus ja mõtteviis, see on eriti tähtis. Kui palju arusaamatusi tehniliste distsipliinide omandamisel esineb just seetõttu, et küsimusele liginetakse ühekülgselt, et ei käsitleta probleemidialektiliselt. Materialistlikku mõtteviisi võib omandada püsiva tööga. Sellepärast on oluline tähtsusega marksismi-leninismi klassikute teoste iseseisv läbitöötamine ja konspeteerimine. Peab ütleva, et vähe on ainult selle kirjanduse läbitöötamisest, mis on esitatud marksismi-leninismi aluste seminari plaanides kohustusliku kirjandusena. Ei tohi unustada, et nõukogude spetsialist on esmajooneliseks töötajaks kollektiivne kasvataja. See aga nõuab meilt kõrget ideoloogilist taset ja teadlikkust, ilma milleta ei suuda ükski insener võita töötajate poolehoidu ja usaldust. Lõngimata on vajalik osa võtta marksismi-leninismi aluste ringi tööst. Töö ringis kogunud õppeasutuste juhendamisel annab tähtsuse üliõpilastele meie ideoloogilisele kasvule, aitab leida õiget probleemikäsitus, aitab omandada vajalikku väljendusoskust, millest meie üliõpilastel on sageli puudus.

Meie tulevased ülesanded igapäevases tootmistöös ei nõua meilt aga ainult kõrget teadlikkust ja laialdasi teadmisi oma erialal, vaid ka eeskujuliku organiseerimisoskust. Seda saab omandada ainult kogemuste varam. Seetõttu on vajalik võtta aktiivset osa meie ühiskondlike organisatsioonide tööst. Millisel määral aitavad need meid ja on vajalikud igapäevases elus, võib kogeda iga üliõpilane juba oma esimesel tootmispraktikal.

Seega seltsimehed, et väärida hoolitsust, mis meile osutavad teadmiste omandamisel Nõukogude valitsus ja kommunistlik partei, on vaja: õppida! õppida! õppida! nagu ütles V. I. Lenin ja õppida visalt, kannatlikult nagu meid õpetas J. V. Stalin.

E. Paalmann (E-71),
Stalini stipendiaat

TPI AMETIÜHINGU KONVERENTSILT

Pühapäeval, 14. novembril toimus TPI a/ü konverents. Aruandekõnega esines a/ü komitee nimel komitee senine esimees sm. Petohov. Aruandes valgustati kõiki olulisemaid instituudi elu probleeme. Meie kollektiiv on õppetöös kui ka ühiskondlikus tegevuses saavutanud märgatavat edu, kuid leidub ka veel palju suuri puudusi. Ametiühingulises töös tuleb lugeda suurimaks puuduseks mitteküllaldast tööd rühmaorganisatsioonidega. Rahule ei saa jääda ka poliitmassillise tööga, millest suurelt osalt on tingitud rea üliõpilaste ebaväärikas käitumine.

Aruande põhjal alanud läbirääkimistel märkis sm. Preis, et söökla ja raamatukogu töötavad ebarahuldavalt, kuid kontroll on nõrk. Samuti pole ametiühingu komitee suutnud lahendada täielikult kartulite ja kütte varumise probleeme. Sm. Preis ja hiljem ka keemia-mäeteaduskonna a/ü büroo aseesimees Väljak rõhutasid üldloengute ebaõiget organiseerimist ja mõistsid hukka sellise meetodi, nagu üllritele garde-roobist mitteväljaandmise.

Sm. Agur tõstis üles õppe- ja teadusliku kirjanduse komisjoni müügi organiseerimise instituudis, sest mõnedel üliõpilastel ja õppejõududel on kodus raamatuid, mida nad ise enam ei kasuta, kuid milliseid teised väga vajavad. Sm. Agur tegi konverentsile ning uuele komiteele ettepaneku: kinnitada a/ü büroo liikmed üksikute kursuste mitte aga tööloetude kaupa. Siis töötaks üks büroolige vähese arvu rühmaorganisatsioonidega ning isiklik juhtimine oleks efektiivsem.

Sm. Laasmaa märkis poliitkasvatuse, ühiskondliku kultuurimassillise töö puudusi, tistes esiplaanile ruumide kitskuse ning estraadi-

orkestri repertuaari ühekülgsuse küsimused.

Laevaremonditeaduskonna büroo aseesimees rõhutas ebarahuldavat materiaalsest olukorda meie ühiselamuis. Direktori asetäitja sm. Eesmaa selgitas, et kuni uute hoonete valmistamiseni tuleb meil paratamatult töötada olemasolevates ruumides. Mis puutub aga materiaalseisuse vahendisse, siis nende nappuses ühiselamuis on sageli süüdi just üliõpilased ise, kes lõhuvad esemeid ega hoiu korralikult mööblit. Sm. Eesmaa kutsus ühtlasi üles a/ü organisatsiooni võitlema üliõpilaste käitumiskultuuri tõstmise eest.

Tervikuna andis konverents komitee tööle rahuldava hinnangu.

Konverents otsustas:

Kõigiti tugevdada tööd kommunistliku kasvatusel alal.

Kohustada komiteed ja büroosid parandama poliitmassillist

tööd. Vt läbi kasvatusetööd õpperühmades, kriitiseerida ebaväärikat käitumist. Ühiselamuis organiseerima vestlusi. Avada peadseel TPI a/ü klubi. Organiseerida k. a. detsembris teaduskondades temaatilised konverentsid.

Kohustada a/ü abistama dekanate ning kateedreid õppetöö korraldamisel. Aneüüside teaduslike tööde temaatikat ning laiendada üliõpilaste osavõttu loomingulise koostöö lepinguist teadusega.

Hästi ette valmistada ja töises kriitika ja eneskriitika õhkkonnas läbi viia õpperühmade õppealased nõupidamised kitsaskohtade selgitamiseks õppetöös.

Lõpuks valis konverents uue komitee 17-liikmelises ja revisjonikomisjonini 5-liikmelises koosseisus.

U. NIGUL

Konverentsi delegaadid vestlemas.

E. Viljaranna foto

„LAEVAEHITAJA“ — TPI PARIM SEINALEHT

12. novembril k. a. toimus Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 37. aastapäeva puhul läbi viidud seinalehete ülevalatuse žürii koosolek. Žürii koosseisu kuulusid TPI komsomolikomitee sekretär sm. Tükk, «Tallinna Polütehnik» toimetaja sm. Lebin, graafika kateedri õppejõud sm. Kogerman ja komsomolikomitee liige ajakirjanduse alal sm. Maine.

Žürii märkis teatavat edu teaduskondade seinalehete toimetuste töös. Märgetavalt on paranenud seinalehete sisuline külg, tõusnud on kunstilise kujundamise tase. Läbi arutades üksikuid seinalehti, eriti oktoobripühade numbris osas, näitas žürii seinalehetes järgmisi positiivseid ja negatiivseid külgi:

Ehitusteaduskonna seinaleht «Ehitaja» toimetaja (toimetaja sm. Tiitus) kasutas pühadenumbri maitsekat ja selgepiirilist kujundust, mis paistis silma oma tagasihoidlikkusega ja oskusega kasutada kunstilise kujunduse mitmesuguseid vahendeid vajaliku ja meeldiva efekti saavutamiseks. Samas oli aga rida puudusi sisulises osas. Juhtkirjas oli seinaleht kaldunud üldisolekusse ega toonud konkreetseid fakte meile instituudi elust. Samuti oli vähetüvel artikkel marksism-leninismi aluste õppimisest, kus toodi küll ära rühm, milles esineb puudumisi ja vähe häid vastajaid, kuid ei näidatud teid nende puuduste kõrvaldamiseks ega kritiseeritud puudulike vastuste andjaid.

Kujunduse osas jättis soovida tehnilisel hästi valmistatud, kuid liiga ptk loosung. Peale selle tundus tühjana seinalehe keskosas paigutatud fotode ümbrus, kus esinesid ainult eesriindlaste nimed ja näopildid. Soovitamav

oleks olnud aga kasutada pilte töö juurest ja anda igaühe kohta lühike iseloomustus. Liiga üksikult oli ka tagapõhja reljeefi alla paigutatud Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni aastapäeva tähendav arv — XXXVII.

Laevaremonditeaduskonna seinaleht «Laevaehitaja» (toimetaja sm. Hanitskaja) on oma s'isu ja vormi suhtes võrreldes mõõdund aastaga tunduvalt paranenud. Nii oli juhtkirja igati sisukas ja päevakohane, kriipsutades alla just meie instituudi saavutusi ja samuti veel esinevaid puudusi. Teaduskonna eesriindlaste fotode juurde oli antud lühike iseloomustus iga seltsimehe kohta ja näidatud kokkuvõtlikult kuidas nad on saavutanud edu oma töös.

Puuduseks selle seinalehe juures tuleb pidada seda, et kogu kujundus on äärmiselt kirev ja seetõttu kaotab palju oma sisukusest. Samuti jätab ta soovida kunstilisest küljest, kuna kõik artiklid on surutud tihedalt üksteise lähedale ja pealegi maitsejult kinnitatud rõhknaetega. Pühadenumbri puhul ei sobinud ka avaldatud karikatuurid, mis vahendasid tunduvalt lehe vajaliku väärakat sisu.

Paranemist võib märgata ka mehaanikateaduskonna häälekandja «Mehaanik» juures (toimetaja sm. Sõtsukov). Võrreldes mõõdund õppeaastaga, mil seinaleht kandis nagu lohakuse pitsi, oli seekordne number kujunduselt õnnestunud. Sisult ei vastanud ta aga kaugeltki päevauutele, sest kogu materjali läbis algusest lõpuni ainult terav kriitika teaduskonnas esinevate puuduste vastu, kusjuures eesriindlased ja nende töökogemused olid täiesti kõrvalde jätud. Kogu kujunduse ja sisu üldist tasakaalu rikkusid tublisti seinalehe paremale äärele asetatud kaks ilmetu karikatuur.

Mis puutub keemia-mäeteaduskonna seinalehesse «Keemik» (toimetaja sm. Piik), siis võib selle kohta öelda, et seekord oli pühadenumber sisult väga niigel ja ka kujundus jättis halva mulje. Artiklid jooksid üle lehe jätkuvate veergudena, kubisedes kirja ja trükitüki vahel. Artiklite pealkirjad ja illustatsioonid olid valmistatud ilmselt liiga kiiresti ja seetõttu lohakalt. Puudusid fotod ja materjal, mis oleks muutnud lehe aktuaalseks. Loodame, et uus «Keemiku» toimetaja (toimetaja sm. Rooks) võtab oma ülesandeid tõsiselt ja vastutustundlikumalt.

Tehes kokkuvõtte arutluste tulemustest märkis žürii, et parim TPI seinaleht oma sisu poolest on «Laevaehitaja», kunstilise kujunduse poolest aga kahtlematult «Ehitaja». Žürii otsustas TPI parima seinalehe nimetuse koos rändvimpliga anda laevaremonditeaduskonna seinalehele «Laevaehitaja». Seega reastati teaduskondade seinalehed alates parimast järgmiselt:

1. «Laevaehitaja»
2. «Ehitaja»
3. «Mehaanik»
4. «Keemik»

Arvestades näidatud puuduste kõrvaldamisega seinalehete toimetuste poolt, žürii ja kogu meie kollektiiv loodab seinalehete edaspidise töö tunduvalt paranemist. Kahtlematult peavad siin aga ka kaasa aitama teaduskondade ühiskondlikud organisatsioonid, sest ainult kogu kollektiivi ühise huvi ja hoolitsusega suudame saavutada tõsist edu oma töös.

L. MAINE

Täpsussõit Tallinn — Tartu

Suure Sotsialistliku Oktoobrirevolutsiooni 37. aastapäeva tähistamiseks toimus traditsiooniline täpsussõit autodele ja mootorratasale.

Võistlusmaa kogupikkus oli line täpsussõit autodele ja moodsa teid, millised sügisese vihmaga olid muutunud poristeks ja raskesti läbipääsetavateks eriti mootorratasale.

Vaatamata nimetatud raskusele suutis enamus võistlejaid võrdlemisi täpselt täita näidatud etappidel teenteid küllaltki suuri kiirusi.

Tasavägisel võistluses saavutas autode klassis esikoha Veska koguveaga 55 sekundit, teise koha saavutas Väilo koguveaga 62 sekundit ning kolmanda koha võitis Pilve koguveaga 69 sekundit. Kõik nimetatud võistlejad saavutasid võrdset 1000 punkti.

Mootorratasade klassis saavutas Preisman nappi võidu Otsa ees, kusjuures mõlemad võistlejad saavutasid 990 punkti. Kolmandaks tuli Ilvest 940 punktiga.

Võrreldes eelmiste aastatega tuleb käesoleval aastal peetud

võistluste juures positiivse nähtusena eile tuua tunduvalt suuremat võistlejate arvu, mis ulatus 18-ni (6 autot ja 12 mootorratat).

Siiski ei saa siinjuures märkimata jätta, et võistlusest võtsid osa enamasti ainult mehaanikateaduskonna üliõpilased. Järgmisel aastal täpsussõidu organiseerimisel tuleks pöörata tõsisemat tähelepanu ka teiste teaduskondade üliõpilaste kaasatõmbamisele.

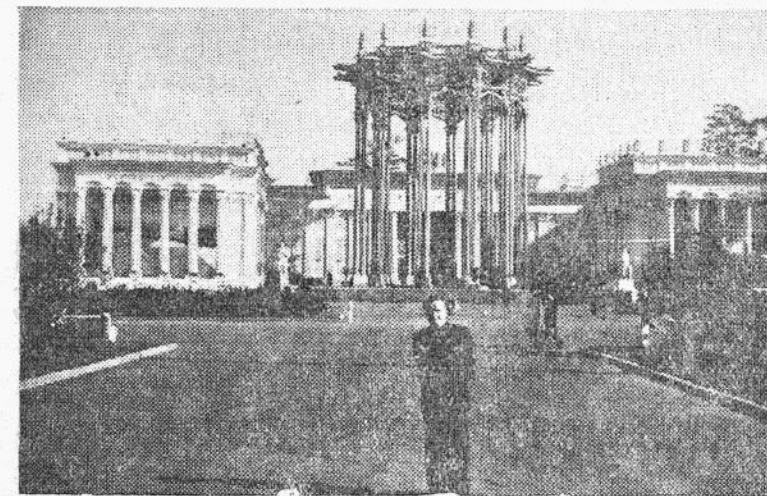
H. PAJUTEE

Üleliidulisel Põllumajandusnäitusel

(Algus «Tallinna Polütehnik» nr. 12)

Ukraina on Nõukogude Liidu suurimaks teraviljasalveks, kus on kõrgelt arenenud ka ühiskondlik loomakasvatuse. Siin tutvume Ukraina suurte saakide meistrite rikkalike töökogemustega. Näiteks saavutas Sevtsenko nim. kolhoosi (Kiievi obl. Perejaslav-Hmel'nitski raj.) üliivanem E. S. Hobta 1952. a. 102,75 ts. maisi ühelt hektarilt. Tema tüli sai kahe aasta kohta keskmiselt 404 ts. kartuleid ühe hektari kohta. Rida kolhoose, nende seas kogu maal tuntud Bodjonõni nim. kolhoos Odessa oblastis jagab näitusel oma töökogemusi, millede abil 1953. a. saadi nisu 28,3 ts. hektarilt. Ukraina põllumajanduse saavutused on tähelepanuväärsed selle poolest, et siin kõrgeid teraviljakultuuride saake saavutavad mitte ainult kolhoosid ja sovhoosid üksikult, vaid ka terveid rajoonid.

Valgevene NSV paviljoni fassaadi keskel näeme Lenini ordeerit. Selle suure autasu sai vabariik oma edusammude eest põllumajanduses. Sõja-aastail hävitasid fašistlikud okupandid täielikult Valgevene põllumajanduse. Nüüd on vabariigi tööstus ja põllumajandus täielikult taastatud ja ennesõjaaegne tase tunduvalt ületatud. Nisu külvipinda, võrreldes ennesõjaaegsega on laiendatud 1,7 korda. Valgevene avarast, rikkaliku sisustusega paviljonist jääb meelde ka lina ja kanepi ja nende töötlemise saadused. Molotovi nim. kolhoos (Bresti obl., Telehani raj.) demonstreerib näitusel oma saavutusi kanepi kõrgete saakide saamisel külvendatud maal. Kanepi sor-

TPI üliõpilane A. Vällo Uzbeki NSV paviljoni ees.

A. Levaldi foto

Juhitudes partei ja valitsuse direktiividest valmistavad meie kodumaa kõrgemad õppeasutused ette eesriindlike, erialaliste ja poliitiliste teadmistega varustatud spetsialiste.

Oma otsese õppetöö kõrval tegelevad paljud üliõpilased aktiivsetelt mitmesugustes isetegevusringides ja kehakultuurisektsioonides. Lähtudes kodumaa kaitsevõime tugevdamise ja ühiskonna töövõime tõstmise vajadusest on kõigis kõrgemates õppeasutustes kehakultuur kohustuslikuks õppedistsipliiniks.

Lisaks kehalise kasvatuse programmeeritud tegutsevad üliõpilased kehakultuurisektsioonides kaitstes oma instituudi spordivõistlustel. Võisteldes oma õppeasutuse nimel kasvab üliõpilaste vastutustunne kogu kollektiivi ees ja süveneb kollektiivsus.

Tallinna Polütehnilises Instituudis juhib üksikute sektsioonide tööd TPI spordiklubi.

TPI sportlased on saavutanud nii vabariiklikul kui ka üleliidulistel võistlustel hinnatavaid võite. Kahjuks on aga paljude sektsioonide töös märgata paigaltammumist või isegi tagasiminekut. Kui näiteks 1951/52. a. TPI kuulus Nõukogude Liidu kõrgemate õppeasutuste eesriindadesse, siis nüüd ei suudeta mõningatel aladel (kergejõustik) välja panna täisarvulist võistkondagi. Kerkib küsimus: millest on siis tingitud selline olukord. Kas pole enam TPI arvukas üliõpilasperes antekaid sportlasi ja arenemisvõimelisi noori?

TPI VÕIT VEHKLEMISES

Hiljuti toimus traditsiooniline sõpruskohtumine Tartu Riikliku Ülikooli, Eesti Põllumajanduse Akadeemia ja Tallinna Polütehnilise Instituudi sportlaste vahel vehklemises.

TRÜ ja EPA esinesid seekord koondvõistkonnana, mistõttu võistlused TPI poolt väljapaistavalt rändkarikale osutusid pingelisemateks kui kunagi varem.

TPI suutis võita kohtumised meeste floretis ja epees ainult minimaalse paremusega (võidu otsustas üks torgel). Seda üllatuslikumaks kujunes aga võit elastses täägis — 6:3, kus edukalt esines I kursorse üliõpilane Kaurit (TPI). Taktikalise võiduga viis epees oma rünnakud läbi Ojassoo (TPI), keda tubli esinimise puhul arvati ENSV koondvõistkonna kandidaadiks.

Selliseid üliõpilasi on olemas, kuid uskumatuks tõsiasjaks on, et pajud neist võistlevad otseselt oma kollektiivi vastu. Kuuendes mitmetesse teistesse spordiühingutesse («Spartak», «Dünamo») ei võta nad osa TPI spordielust ja vastupidi — küllustavad seda.

Sellised üliõpilased I. Jürviste, U. Ottis, U. Vilu, T. Lepik, P. Teder, R. Endel, R. Alasi, E. Laisaar, A. Evert, M. Tiik jt. kuuluvad küll TPI üliõpilasperre, kuid on irdunud meie kollektiivist ja töötavad selle vastu. Kas pole siin tegemist väärate vaadetega millalgi peaksid otsustavalt vahele astuma direktioon ja ühiskondlikud organisatsioonid.

TPI direktori käskkirja nr. 1474/k alusel kohustati mainitud üliõpilasi teiste spordiühingutega suhted lõpetama 25. oktoobriks k. a. Seda käskkirja pole aga enamik neist täitnud ja ignoreerivad sellega otseselt direktiooni korraldusi.

Paneb imestama, et mainitud käskkirja täitmist pole kontrollinud ei TPI direktioon ega ka ühiskondlikud organisatsioonid.

Iga üliõpilane teab, et kollektiiv esineb ainult siis edukalt, kui ta on liitunud ühtseks tervikuks. Et ka TPI spordiklubi ja sportlaskond esineks ühtse tervikuna ei tohi me kaarem saladada oma ridades sellist olukorda.

Selle väärnähte kõrvaldamise küsimuses ootab TPI üliõpilaskond konkreetset abi TPI direktioonilt ja ühiskondlikelt organisatsioonidelt.

R. RAHUMÄGI

Naiste floretti võideti 6:3, kuid sama seisuga Tartu kasuks kaotati espadron. Üldtagajärjeks oli TPI vehklejate võit 4:1, millega omandati ka rändkarikas.

Rahule ei saa jääda laevaremonditeaduskonna üliõpilase Kutuzovi ebadistsiplineeritud käitumisega, kes hilines võistlustele, mistõttu tuli võistkonnas viimasel hetkel teha ebasoodsaid ümberpaigutusi.

Võistlusi lõpetades avaldas TPI esindaja sm. Dudkin soovi näha edaspidi veelgi tihedamat sidet nii spordielus kui ka kogemuste vahetamiseks meie vabariigi kõrgemate koolide üliõpilaste vahel.

I. PUISTAMA (MS-12)

Siinsamas kõnelevad suured fotod sellest, kuidas puuvillakasvatuse meistrid saavutasid üllatavaid saake ja kuidas tehnika abistab puuvilla koristamisel ja töötlemisel. Kui kauneid kangaid tehaakse Uzbekistanis puuvillast! Paviljoni suures peegelsaalis vooavad eredates värvides siidkangad — kolhooside siiditootjate ja siidivabrikute tööliste produktioon. Stalini preemia laureaat üliivanem H. Tišajeva saavutas siidiusi töötlemise ja lühendamist 10—15 päeva võrra. See uus siidiusi kiirendatud töötamise meetod on leidnud laialdaselt kasutamist Uzbekistani kolhoosides.

Juuresolevalt stendilt loeme, et tänu selle meetodi rakendamisele on 1953. a. ainult Uzbekistanis saadud tööjõu kokkuvõtte 600 tuhande inimpäeva võrra. Ja veel üks rikkus, mis köidab silma, on sealsed nahad — karakull. Eriti hästi pääsevad need mõjule paviljoni peegelsaalis, moodustades tohutuid karusnahkade mägesid.

Üks suursugusemaid ja suurimal määral rahvuslikku omapära peegeldav on näitusel Gruusia NSV paviljon. Haruldane on kõigepealt paviljoni arhitektuuriline kujundus — suurepärase sammaskäik, ornamentika, paviljoni ees kasvav suurim datilipalm Nõukogude Liidus — kõik see jutustab sellest, et siin saab juttu olla ainult iidse kultuuriga Gruusia vennasvabariigi. Kunagi väga mahajäänud, ühekülgset Gruusia põllumajandust iseloomustavad, nüüd kõrge erikaaluga tehnilised ja põllumajanduse kultuurid. Paviljonis tutvume Gruusia paljuharulise, kõrgeltmehhaniseeritud põllumajanduse edusammudega. Vabariik toodab üha rohkem teed, tsitrused, viina-

marju, tubakat. Gruusia viinamarjade ja tsitrusete kõrval jääb meelde veel loomutruu teestandus ja tükkide elusat loomulikku Gruusia subtroopikat paviljonile külgnevas kasvuhooones. Teekultuur on Gruusia subtroopilises majanduses erilisel kohal. Ligi 90% Nõukogude Liidu teestandusi asuvad Gruusia territooriumil, kusjuures need istandused lähemal aastail suurenevad 59-t tuhandelt 84 tuhande hektarini.

Azerbaidžani NSV paviljonis tutvume puuvilla, riisi, nisu, viinamarjade, kõrgete tubakasortide ja subtroopiliste puuviljakultuuride kasvatamise eesriindlike meetoditega. Laialdaselt areneb Nõukogude Azerbaidžanis ka loomakasvatuse ja siiditööstus. Azerbaidžani peamise põllumajanduskultuuri — puuvilla saak on kasvunud mitmekordseks. Vabariigis ei ole vähe kolhoose, kus kogutakse ühelt hektarilt 30—35 ts. toorpuuvilla, üksikutelt maa-aladelt aga isegi 60—80 ts. hektarilt.

Azerbaidžani ja Gruusia vennasvabariikide paviljonide vahel asub püramiidikujulistest paplitest ümbritsetud kaunis hoone pealkirjaga — Armeenia NSV. Paviljonis asub elektrifitseeritud kaart annab piltliku ettekujutuse vabariigi kogu rahvamajanduse tohutust arengust. Mõjukad on stendide andmed Armeenia kolhooside organisatsioonilise majandusliku kindlustamise kohta: võrreldes 1940. aastaga on kolhooside rahaline tulu suurenenud 2,4 korda, jagamata fondid — 3,8 korda, vabariigis on 153 miljonärkolhoosi. Armeenia NSV paviljonist väljudes astume aeda, kus kasvavad vabariigis enamlevinud viinamarjasordid.

(Järgneb)